

Instituția de învățământ:

Nr. înreg. / din

Profesor:

Aria curriculară: Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)

Disciplina: **Terapii și programe de intervenție**

Învățământ special primar - Dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Clasa a III-a

Nr. de ore: ... ore; (... ore/săptămână)

Plan de învățământ aprobat prin OMEN nr. 3622/27.04.2018

Programa școlară aprobată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 3702/21.04.2021

Avizat,
Director,

Planificare calendaristică anuală

an școlar 2021 – 2022

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Nr. ore	Observații
1.	Educație senzorială	1.6. Formarea capacității de analiză și sinteză a informațiilor 1.7. Formarea capacității de comparare a obiectelor 1.8. Formarea capacității de clasificare după diverse criterii 1.9. Formarea capacității de generalizare a cunoștințelor 1.10. Formarea capacității de reprezentare mentală		semestrul I semestrul al II-lea
2.	Abilități motorii generale	2.1. Formarea mișcărilor fundamentale și a capacităților fizice 2.2. Formarea mișcărilor fundamentale ale membrilor (superioare și inferioare), ale diferitelor segmente ale corpului în raport cu subiectul, cu unul sau mai mulți parteneri, cu sau fără suport material 2.3. Formarea activităților motrice de manipulare și comportament de comunicare non-verbală și verbală		semestrul I semestrul al II-lea
3.	Schemă corporală și lateralitate	2.4. Organizarea schemei corporale și a lateralității		semestrul I
4.	Structurile perceptiv-motrice de bază	2.5. Formarea conduitelor și structurilor perceptiv-motrice		semestrul I semestrul al II-lea

5.	Terapia tulburărilor de limbaj <i>Limbajul receptiv</i>	3.1. Receptarea (ascultare, înțelegere) mesajelor orale scurte exprimate de terapeut		semestrul I
6.	Terapia tulburărilor de limbaj <i>Limbajul expresiv</i>	3.2. Dezvoltarea abilităților de comunicare nonverbală (mimică și gestică) 3.3. Formarea și dezvoltarea capacității de comunicare prin limbaj oral		semestrul I semestrul al II-lea
7.	Terapia tulburărilor de limbaj <i>Limbajul scris-citit</i>	4.2. Corectarea dislexiei - disgrafiei		semestrul I semestrul al II-lea
8.	Identificarea, recunoașterea, denumirea obiectelor/ființelor	5.2. Identificarea, recunoașterea, denumirea obiectelor/ ființelor 5.5. Sinteza perceptuală		semestrul I
9.	Sortare, clasificare, comparare obiectuală și imagistică	5.3. Sortare, clasificare, comparare obiectuală și imagistică		semestrul I
10.	Capacități intelectuale	5.4. Exersarea proceselor psihice – atenția, memoria vizuală și auditivă, gândirea, imaginația		semestrul al II-lea
11.	Tehnici de modelare comportamentală	6.1. Menținerea relațiilor interpersonale și contactul cu mediul social 6.3. Conștientizarea propriilor nevoi, dorințe și emoții 6.6. Manifestarea interesului pentru joc și interrelaționare 6.4. Respectarea regulilor sociale simple în activitățile cu caracter educativ 6.2. Identificarea emoțiilor diverse în contexte sociale 6.5. Recunoaștere emoțiilor de bază și expresiile faciale ale altora		semestrul I semestrul al II-lea

**Planificare semestrială – Terapii și programe de intervenție
an școlar 2021 - 2022
semestrul I**

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. ore/ perioada	Observații
1.	Educație senzorială	1.6. 1.7. 1.8.	<p>Exerciții de asociere a obiectelor identice după diferite criterii (formă, mărime, culoare, textură, etc);</p> <p>Exerciții de asociere obiect-imagini corespunzătoare;</p> <p>Exerciții de descompunere a întregului în părți (obiect sau imagine);</p> <p>Exerciții de recompunere a întregului;</p> <p>Exerciții de recunoaștere și identificare a elementelor lipsă ale întregului la nivel de obiect și imagine (dificultate graduală);</p> <p>Exerciții de integrare categorială (integrarea obiectului sau a imaginii în clasa de apartenență);</p> <p>Exerciții de identificare și eliminare a unor obiecte care nu se potrivesc într-o mulțime dată;</p> <p>Exerciții de ordonare după diferite criterii a unor obiecte sau imagini după model;</p> <p>Exerciții de reproducere a unor pattern-uri structurale;</p> <p>Exerciții de seriare a obiectelor și imaginilor după diferite criterii în absența modelului;</p> <p>Exerciții de ordonare a obiectelor și imaginilor după diferite criterii în absența modelului;</p> <p>Exerciții de clasificare a obiectelor și imaginilor după diferite criterii în absența modelului;</p>		
2.	Abilități motorii generale	2.1.	<p>Exerciții pentru educarea forței, a capacității de a executa mișcări;</p> <p>Exerciții pentru educarea capacității de a-și doza efortul;</p> <p>Exerciții pentru formarea capacității de a executa mișcări la viteza dorită;</p> <p>Exerciții pentru formarea capacității de a executa mișcări în funcție de spațiu;</p> <p>Exerciții pentru formarea capacității de a executa mișcări din poziția statică sau din mișcare;</p>		

		2.2.	Exerciții pentru educarea capacității de coordonare motorie: oculo-manuală, auditiv-manuală, mână-ochi-picior etc.		
3.	Schemă corporală și lateralitate	2.4.	<p><i>Exerciții de cunoaștere a schemei corporale proprii sau a partenerului:</i> Exerciții ludice de asociere „imagine - parte corporală corespunzătoare” (asocierea desenului figurilor umane - parte cu parte - cu cele ale propriului corp); Exerciții de identificare și numire a diferențelor de gen și dezvoltare cronologică (copil-adult-bătrân, fată-băiat, femeie-bărbat); Exerciții de asamblare - păpușa demontabilă, puzzle etc.; Exerciții ludice: asocierea obiectelor cu părțile corespunzătoare ale corpului (mănușă/tacâm – mână; gheată – picior; căciulă – cap; ochelari – ochi etc.); Jocuri de pantomimă (imitarea gesturilor unor personaje cunoscute: un violonist în concert, un elev scriind tema etc); Jocuri cu marionete/ jocuri de rol; Exerciții – joc: imitarea posturii terapeutului / a persoanelor observabile într-un set de fotografii; <i>Exerciții de fixare a lateralității:</i> Exerciții de identificare „stânga-dreapta”; Exerciții de localizare a unui obiect, prin raportare la schema corporală proprie (în față – în spate; la stânga – la dreapta); Exerciții de trasare a figurilor geometrice (trasările se fac cu diverse instrumente: creion, burete, deget, la dimensiuni diferite și în sensuri diferite);</p>		
4.	Structurile perceptiv-motrice de bază	2.5.	<p><i>Exerciții pentru identificarea formelor:</i> Sortarea formelor; Denumirea obiectelor din câmpul perceptiv, care au o anumită formă; Stabilirea unor asocieri simbolice (ușă-dreptunghi, minge-cerc); Identificarea formei unor obiecte prin pipăit; Potrivirea imaginilor identice folosind jocul domino; Reconstituirea unui întreg din elemente detașabile; Formarea unei figuri geometrice din compunerea mai multor forme; <i>Exerciții pentru discriminarea formelor:</i> Potrivirea formelor; Denumirea și sortarea formelor;</p>		

			Realizarea formelor din diverse materiale: sfoară, sârmă, plastilină; Realizarea formelor prin unirea punctelor; Completarea unor figuri geometrice;		
5.	Identificarea, recunoașterea, denumirea obiectelor/ființelor	5.2. 5.5.	Exerciții de asocieri obiect / ființă-imagine (obiect/ființă, 2D, 3D, fișe) („Potrivește!”); Exerciții de denumire: denumire pe categorii (mijloace de transport, anotimpuri, zilele săptămânii, lunile anului, articole vestimentare, animale sălbatice/domestice); denumiri de acțiuni („Ce face fata / băiatul?”); denumiri de funcții ale obiectelor uzuale („Ce faci cu pensula?” etc.); Joc - realizare de incastru; Joc - realizare de puzzle; Joc - completări de imagini/cuvinte lacunare;		
6.	Sortare, clasificare, comparare obiectuală și imagistică	5.3.	Exerciții de sortare / clasificare a obiectelor și imaginilor după caracteristici simple: textură, culoare, mărime, formă („De-a culorile”, „Baloane colorate”, „Moale sau tare”, „Cald sau rece”); Exerciții de sortare / clasificare a obiectelor și imaginilor după similaritate: identic / non-identic, la fel / diferit („Mama și copilul”, „Ordonăți, vă rog!”); Exerciții de comparare a obiectelor și imaginilor („Cum este?”); Exerciții de comparare a obiectelor și imaginilor după similaritate: identic / non-identic, la fel / diferit („Caută perechi!”, „Potrivește!”);		
7.	Terapia tulburărilor de limbaj - <i>Limbajul receptiv</i>	3.1	Exerciții de ascultare și reacție: Reacționează la comenzi verbale simple prin indicarea și denumirea sau manipularea unor imagini ale obiectelor din mediul ambiant; Exerciții de îndeplinire a unei sarcini simple cu obiecte, a unei sarcini necorelate, a unei sarcini complexe; Sesizarea unui element omis din ilustrațiile corespunzătoare unor mesaje audiate;		
8.	Terapia tulburărilor de limbaj - <i>Limbajul expresiv</i>	3.2.	<i>Jocuri pentru dezvoltarea abilităților de comunicare non-verbală:</i> Identificarea expresiilor mimico-faciale și gestuale (pe fața terapeutului și pe imagini sugestive); Exerciții de asociere a imaginilor cu expresia mimico-facială adecvată; Exersarea exprimării modelelor mimico-faciale și gestuale (bucurie, tristețe, furie, supărare, uimire etc.) după indicație verbală;		

		<p>3.3.</p> <p>Jocuri de rol, jocuri cu marionete, cu oferirea de modele comportamentale non-verbale;</p> <p><i>Etapa premergătoare formării/dezvoltării abilităților de comunicare orală:</i></p> <p>Exerciții pentru dezvoltarea mobilității aparatului fono-articulator (antrenarea musculaturii buzelor, feței, limbii, mandibulei, vălului palatin);</p> <p>Exerciții pentru formarea respirației corecte;</p> <p>Exerciții pentru exersarea simțului ritmic;</p> <p><i>Exerciții pentru dezvoltarea auzului fonematic</i> (antrenarea atenției auditive, antrenarea memoriei verbale, antrenarea abilităților perceptiv-auditive);</p> <p>Exerciții pentru exersarea vocii (întindere, intensitate, rezistență);</p> <p><i>Etapa formării/dezvoltării abilităților de vorbire reflectată și independentă</i></p> <p>Exerciții de impostare a sunetelor deficitare (formarea bazei de articulare și emiterea sunetului);</p> <p>Exerciții de diferențiere a sunetelor izolate;</p> <p>Exerciții de formare a abilităților coarticulatorii (consolidarea sunetului în silabe, cuvinte și logatomi);</p> <p>Exerciții de diferențiere a sunetelor în silabe și cuvinte;</p> <p>Exerciții de automatizare a sunetelor în vorbirea spontană;</p> <p>Exerciții de generalizare a abilităților de articulare a sunetelor țintă în structuri lingvistice specifice limbii române;</p> <p><i>Etapa activizării vocabularului pasiv și a extinderii volumului vocabularului activ:</i></p> <p>Exerciții de stimulare a achiziției de noi unități lingvistice;</p> <p>Exerciții de vehiculare a cuvintelor care exprimă însușiri sau raporturi dintre obiecte și fenomene (mărime, formă, culoare, poziții spațiale, poziție în timp, raporturi cantitative etc.);</p>		
9.	Terapia tulburărilor de limbaj - Limbajul scris-citit	<p>4.2.</p> <p><i>Exerciții de identificare auditivă a structurilor fonetice (propoziția, cuvântul, silaba, fonemul):</i></p> <p>Integrare propozițională simplă, după suport imagistic;</p> <p>Delimitarea cuvintelor din cadrul propoziției;</p> <p>Identificarea sunetului aflat în poziție inițială în cuvinte;</p>		

		<p>Despărțirea cuvintelor în silabe și identificarea acestora; Identificarea fonemelor în silabe; Pronunția reflectată și independentă a sunetului vizat; Exemplificări de cuvinte cu sunetul vizat în diverse poziții; <i>Exerciții de identificare – diferențiere și fixare mnezică a literelor:</i> Vizualizare, diferențiere, denumire a literelor; Redarea gestuală a literelor; Identificare tactilă a literelor; Construirea literelor din diverse materiale, după model și în absența acestuia; Exerciții de citire a literelor mari și mici; Exerciții de asociere literă – imaginea unui cuvânt care începe cu sunetul corespunzător literei; <i>Exerciții de asociere fonem-literă-grafem:</i> Exerciții de selectare a literei dintr-un grup dat; Exerciții de asociere literă - cuvânt ilustrat; asociere fonem- literă mare de tipar; Exerciții de redare a grafemului cu sprijin de puncte/cu ajutorul săgeților; Scrierea cu majuscule și tastarea literei pe computer; Transcriere din litera de tipar în litera de mână; Scrierea după dictare a literelor; <i>Exerciții de compunere, citire și scriere de cuvinte mono/bi/plurisilabice cu literele însușite, după următoarea succesiune:</i> Cuvinte monosilabice de tip vocală - vocală, vocală – consoană și consoană - vocală; Cuvinte monosilabice de trei litere; Cuvinte bisilabice cu silabă repetitivă; Cuvinte bisilabice cu structură: vocală – consoană - vocală; Cuvinte bisilabice cu structură: consoană - vocală - consoană - vocală, în special cu labialele „p”, „b”, „m”, cu vibranta „r”, cu labiodentale („f”, „v”); Cuvinte bisilabice cu structură: vocală - consoană - vocală - consoană (exemple: „elev”, „inel”, „oraș” etc.); Cuvinte plurisilabice cu silabe deschise-exemple: „pisica”, „pepenele”;</p>		
--	--	---	--	--

			<p>Cuvinte din litere mobile (alfabetar); Cuvinte mono/bi/plurisilabice cu litere date; Cuvinte din silabe date; Identificarea literei /silabei lipsă dintr-un cuvânt dat (cu și fără suport imagistic); Scrierea cuvintelor pe diverse liniaturi (tip I, tip II, dictando); Exerciții de diferențiere fonematică/grafică și vizuală a literelor care conduc la distorsiuni: „p-b”, „t-d”, „c-g”, „f-v”, „s-z”, „s-j”, „m-n”, „u-n”, „s-ș”, „l-i”, „a-o”; Exerciții pentru sesizarea semnificației cuvintelor: sinonime, antonime (fără menționarea terminologiei lexicale); Jocuri didactice conținând cuvinte cu același sens sau cu sensuri opuse;</p>		
10.	Tehnici de modelare comportamentală	<p>6.1. <i>Identificare propriului rol în cadrul grupului și a familiei:</i> Oglinda clasei prin desen sau colaj; Arborele genealogic prin desen sau colaj;</p> <p>6.3. <i>Exerciții de conștientizare a propriilor nevoi, dorințe și emoții:</i> Exerciții de verbalizare prin completare de enunțuri lacunare („am nevoie de ...” pictograme cu obiecte/experiențe de învățare, „îmi doresc ...” pictograme cu obiecte/persoane apropiate/experiențe de învățare, „azi mă simt ...” pictograme cu emoțiile de bază etc.), cu variante de răspuns dat; Jocuri diverse („Zarul cu fațete” - emoticons cu verbalizare: „Mă simt bucuros/trist/înfricoșat/nervos atunci când...” etc.) de asociere a plăcerii și neplăcerii diverselor contexte sociale; Exerciții de alegere a modalității de răspuns la refuz, prin folosirea comportamentelor dezirabile / jocul de rol („Andrei a obosit azi la școală, dar nu este încă timpul de plecat acasă. Cum se simte? Ce poate face? Plânge sau solicită o pauză?”);</p> <p>6.6. <i>Activități în perechi și grupuri mici, care favorizează interrelaționarea:</i> Activități cu caracter ludic și interactiv („Află cine dintre colegi are un câțel, cine face sport, cine are un frate mai mare” etc.);</p>			

			Exerciții pentru educarea mișcărilor ochilor (stânga-dreapta); Exerciții pentru formarea abilităților de mișcări digitale, solicitate în actul grafic;		
3.	Structurile perceptiv-motrice de bază	2.5.	Exerciții pentru formarea de <i>capacități perceptive</i> (discriminare kinestezică, educarea percepției spațiale, discriminare vizuală, discriminare auditivă, discriminare tactilă); Exerciții pentru formarea, recunoașterea și operarea cu <i>noțiuni spațiale</i> ale propriului corp și ale altor persoane (indicarea părților corpului – stâng-drept; indicarea unor obiecte cu mâna stângă/dreaptă; exersarea noțiunilor: pe, sub, în partea dreaptă, în partea stângă, în partea de sus (superioară), în partea de jos (inferioară) etc., însoțite de verbalizare; cunoașterea și operarea cu diferite noțiuni de spațiu); Exerciții pentru formarea capacității de <i>raportare a timpului la propria persoană</i> (exerciții de identificare și ordonare a activităților desfășurate într-o zi); Exerciții pentru formarea capacității de <i>discriminare a succesiunii cronologice</i> (exerciții de ordonare logică a mai multor imagini ce reprezintă desfășurarea unei acțiuni);		
4.	Terapia tulburărilor de limbaj - <i>Limbajul expresiv</i>	3.3.	<i>Etapa activizării vocabularului pasiv și a extinderii volumului vocabularului activ</i> Exerciții de antrenare a abilităților gramaticale; Exerciții de povestire în succesiune logică a unui fapt cunoscut; Exerciții de compunere și descompunere de povestiri orale scurte după imagini; Exerciții de reproducere de povestiri cunoscute pe baza întrebărilor;		
5.	Terapia tulburărilor de limbaj - <i>Limbajul scris-citit</i>	4.2.	<i>Exerciții de compunere, citire și scriere de cuvinte mono/bi/plurisilabice cu literele însușite:</i> Identificarea literei /silabei lipsă dintr-un cuvânt dat (cu și fără suport imagistic); Scrierea cuvintelor pe diverse liniaturi (tip I, tip II, dictando); Exerciții de diferențiere fonematică/grafică și vizuală a literelor care conduc la distorsiuni: „p-b”, „t-d”, „c-g”, „f-v”, „s-z”, „s-j”, „m-n”, „u-n”, „s-ș”, „l-i”, „a-o”; Exerciții pentru sesizarea semnificației cuvintelor: sinonime,		

			<p>antonime (fără menționarea terminologiei lexicale); Jocuri didactice conținând cuvinte cu același sens sau cu sensuri opuse; <i>Exerciții de lexie - grafie la nivel propozițional:</i> Exerciții de lexie a propoziției simple/dezvoltate (lexia cuvintelor pe verticală / lexia pe orizontală, cu departajarea sintagmelor); Exerciții de analiză a structurii propoziției (delimitarea numărului de cuvinte; precizarea conținutului semantic al fiecărui cuvânt; precizarea structurii sonore a fiecărui cuvânt); Exerciții de scriere a propoziției analizate, prin copiere sau transcriere;</p>		
6.	Capacități intelectuale	5.4.	<p><i>Exersarea proceselor psihice – atenția:</i> Exerciții de atenție centrate în câmp perceptiv pe date vizuale/auditive/tactile <i>Exersarea proceselor psihice – memoria vizuală și auditivă:</i> Exerciții pentru memorarea vizuală a datelor simbolice („Recunoașterea numerelor/literelor”); Exerciții de memorare a unui set de numere/litere („Repetă!”, „Ce am spus?”, adresă/număr de telefon); Memorare de poezii și cântece; <i>Exersarea proceselor psihice – gândirea:</i> Exerciții de asociere: Număr-cantitate („Formează mulțimea ...!”); Locuri cu denumirea funcțiilor: casa, farmacia, școala, cofetărie, magazin, piață, frizerie, spital („Baia-ne spălăm”, „Bucătăria-mâncăm”, „Farmacia-cumpărăm medicamente” etc.); „Ce mâncăm?” (pâine, fructe, carne), „Ce bem?” (lapte, apă, ceai, suc); „Unde stă?” (haine în dulap / mâncare în frigider etc.); „Care este casa lor?” (animale domestice/ sălbatice); Emoții (vesel- râde, trist- plânge); „Cu ce se îmbracă fata/ băiatul?”; „Cum este?”/„Ce vezi?” (asociere anotimp-elemente caracteristice); Meserii-unelte („Ce face doctorul?”, „A/al cui este?”, „Ce folosește doctorul?”); Mijloace de transport (pe unde merg / câte roți / câte uși / cu motor / fără motor); Exerciții de descompunere a acțiunilor complexe în simple și</p>		

			<p>secvențiale;</p> <p>Exersarea programului - întrebări sociale;</p> <p>Exersarea programului - „Vreau/văd/am” (substantiv și adjectiv);</p> <p>Formarea abilităților de formulare a unor întrebări / răspuns la întrebări;</p> <p>Exerciții ce implică noțiunea de cauzalitate („De ce te doare?....pentru că m - am lovit!”) și noțiunea de consecință logică („Sunt ud pentru că plouă și nu am umbrelă”/„Ce faci dacă plouă?.....iau umbrela!”);</p> <p>Variante de răspuns la întrebări de tipul: „Care? Ce? Cine?” („Care vietate poate zbura: o pisică sau o pasăre?”, „Ce formă au roțile unei mașini: rotunde sau pătrate?”, „Cine ne dă lapte: găina sau vaca?”);</p> <p><i>Exersarea proceselor psihice – imaginația:</i></p> <p>Jocuri de construcție sau de asamblare în plan obiectual;</p> <p>Exerciții de realizare a unor desene libere sau cu temă dată („Soarele”, „Casa”, „Familia mea”, ”Fata/băiatul”, „Om de zăpadă”);</p> <p>Exerciții pentru completare de desene lacunare: față, om, mașină, copac, casă, soare;</p> <p>Exerciții de mimă/pantomimă;</p> <p>Joc de rol/dramatizări („De-a trenul/mașina/pompierul etc.”);</p>		
7.	Tehnici de modelare comportamentală	<p>6.4.</p> <p><i>Respectarea rândului</i></p> <p>Jocuri simple cu zarul cu fațete colorate, în echipe de câte doi;</p> <p>Activități sportive, în grupuri mici (șutul la poartă, aruncarea la coș etc. în grupuri de câte 3-4 elevi);</p> <p><i>Contactul vizual</i></p> <p>Activități conduse de contact vizual în pereche;</p> <p><i>Emiterea răspunsului (verbalizarea)</i></p> <p>Exerciții de verbalizare prin imitare, completarea de enunțuri lacunare după model etc.;</p> <p><i>Grija pentru obiectele personale și ale altora</i></p> <p>Activități conduse de aranjare, curățare, strângere, amestecare și reselectare etc. a obiectelor personale;</p> <p>6.2.</p> <p><i>Exerciții de identificare a emoțiilor de bază:</i></p> <p>Activități de asociere a emoțiilor de bază personajelor din povești</p>			

		<p>6.5.</p> <p>(iepurele fricos, împăratul fericit, cocoșul supărat, piticul morocănos etc.);</p> <p><i>Exerciții de recunoaștere a emoțiilor de bază în funcție de expresiile faciale ale celorlalți:</i></p> <p>Exerciții de imitație a expresiilor faciale, după model, cu verbalizare;</p> <p>Activități de mimă, pantomimă referitoare la emoțiile de bază.</p>		
--	--	---	--	--